

Jovica KOS:

PRVI ODBORNICI U MEDJUVOĐJU

Prvih dana ustanka po selima su postavljeni tzv. povjerenici koji su se brinuli o snabdjevanju ustanika na položajima. Međutim, poslije formiranja čete na Vitlovskej uslijedila je i direktiva da se stvaraju odbori po selima. Mi smo dobili određene zadatke. Sa nama je i Dragoja Miljatović, sekretar partijske ćelije u Medjuvođu. Članovi ove ćelije su: Miloš i Dušan Jajčanin, Kojo Latinović, Mile Marković, Milorad i Radovan Miljatović, Dušan Ćević iz Čelebinaca, Dragoja Ručnov iz Mirkovea, predratni član KPJ. Kandidat je bio Milorad Jažica zvani Mićan.

Prema podjeli, ja i Miloš Jajčanin dobili smo sela Bjelejte, Sključane, Tucare, Klekove i još neka. U ovim selima održavali smo skupove sa narodom i birali odbornike. Birani su dobri i sigurni ljudi. Istina, izbjegavale se da to budu bogatiji seljaci, već srednji i siromašniji, ali poštenu i odani. Računalo se da će ljudi iz ovih sredina biti privrženiji našem pokretu. Skoro da je svaki zaseok imao po jednoga odbornika, a negdje i po dva i više. Tako je bilo u selu Medjuvođu. Ojčać se da je u Odžincima za odbornika izabran Dragutin Bakić. Medju prvim odbornicima u Medjuvođu bio je Stanko Milanović, zatim je odbornik bio Rade Kos i još neki. Stvaranje odbora po selima vršeno je 1941. godine. Oni koji su bili vozani za četu na Vitlovskej odlazili su i u akcije koje je četa izvodila. Tako je i Dragoja Miljatović - Svare, koji je kasnije

bio član Okružnog komiteta KPJ za Kozaru, poginuo u akciji na Mrakovicu 5. decembra 1941. godine. Odlazili smo u akciju za Draksenić, na Gornjo Podgrađe i Mrakovicu.

U sincu 1942. godine, izvršene su pripreme za stvaranje Opštine Medjuvođe. Izbor opštinskih odbornika izvršen je u Babićevoj kući u Medjuvođu. Tu su se okupili predstavnici svih sela. U prepunoj sobi obavljano je biranje opštinskih odbornika. Na čelu opštine bio je komandant, tako smo ga zvali. Ali i pored takvog karaktera opštine provedeni su izbori. Za komandanta opštine izabran je Milorad Miljstević /stradao u logoru u toku rata/. Pored Milorada u opštinski odbor izabrani su Dušan Sević, Jovica Kos, Kojojlatinović i Sreto Bukva. Sjedište opštine bilo je u Šiljegovićima. Izvršavali smo zadatke organa vlasti. Međutim, uskoro, u februaru 1942. godine uslijedila je njemačka ofenziva iz Bosanske Dubice prema Prijedoru. Narod iz sela oko ceste Bosanska Dubica - Prijedor povukao se prema Kozari pa smo se i mi povlačili, brinući se o smještaju naroda, snabdjevanju i ostalom. Narod je bio smješten po kućama neposredno uz Kozaru.

Nakon neprijateljske ofenzive opština se vratila na staro mjesto i počela da radi. Tako je djelovala sve do velike kozarske ofenzive u ljetu 1942. godine. Ja sam u aprilu napustio opštinu i otišao u jedinicu. Bio sam upućen na grupu boraca kao pomoć bđarnom protivčetničkom bataljonu koji se nalazio u centralnoj Bosni.

U grupi je bilo oko 70 drugova. Za komandira je određen Vaso Trkulja, a ja za komesara. U pismu koje je Opštini poslao Boško Šiljegović stajalo je da treba da dovedem tu gru-

pu. Istina, ova grupa nije bila namršena, već određena za popunu Udarne bataljona. U njoj su bili ljudi koji su služili bivšu jugoslavensku vojsku i onladinci koji su prošli vojno-političke kurseve. Jedan takav kurs održan je na cesti u Trubarčevoj kući i njime je rukovodio Veljko Milinović.

U maju sam se opet vratio na Kozaru. Upravo u to vrijeme bilo je Okružno partijsko savjetovanje u Medjuvodju. Pored ostalog, na savjetovanju je bilo govora o uspjesima koje smo do tada postigli, o uvršćenju organa vlasti i napredku razvoju pokreta na Kozari.

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-008-029.